



# EXPRESS

## WIECZORNY ILLUSTROWANY.

ROK VI | ŁÓDŹ, WTOREK, 3 STYCZNIA 1928 ROKU. | CENA W MIEJSCU 20 GROSZY | NR 3

### Sierżant z obnażoną szablą gonił sędziego po ulicach Grodziska. Wiceprezes sądu warszawskiego zapadł wskutek zdenerwowania ciężko na zdrowiu.

**Warszawa, 3 stycznia.**  
Przed dworcem kolejowym w Grodzisku zdarzyło się wczoraj około godziny 5.30 oburzające zajście. Pociągami z Warszawy do Grodziska przyjechał w sprawach wyborczych wiceprezes administracyjny sądu okręgowego w Warszawie sędzia Włodzimierz Rewski, zam. w gmachu sądowym przy ul. Miodowej nr. 15. Na dworcu sędziego Rewskiego zaczepili sierżant Grabowicz i kanonier Kubisiewicz obaj przydzieleni do P. K. U. w Grodzisku. Gdy sędzia Rewski odmówił prowadzenia rozmowy, sierżant porwał się do szabli. Wówczas sędzia Rewski wybiegł z dworca i biegł w stronę głównej ulicy miasteczka. W ślad za nim gonili obaj wojskowi, przyczem sierżant biegł z obnażoną szablą. Ciekając sędzia Rewski potknął się o drewniany słupek, stłukł sobie binokle i upadł na ziemię. Sierżant Grabowicz widząc upadającego zamierzył się szablą i ciał nie-

zwykle silnie. Tylko dzięki nietrzeźwości nie trafił w sed jego Rewskiego, natomiast przerwał słupkę na dwoje. Gdy w chwili nóżnej zamierzył się po raz drugi, nadbiegło kilku kolejarzy, którzy Grabowicza obezwład-

nili i wraz z Kubisiewiczem odstawili na stację kolejową, gdzie --ekazano ich policji. Sędzia Rewski z powodu silnego zdenerwowania i potłuczenia zapadł ciężko na zdrowiu.

### nie wolno pod żadnym pozorem pracować ponad 8 godzin dziennie. Lotne komisje w przedsiębiorstwach handlowych.

**Łódź, 3 stycznia.**  
Jak wiadomo, dotąd nie było przymusu 8-godzinnego dnia pracy dla pracowników, w przedsiębiorstwach handlowych, t. n. na podstawie indywidualnej umowy, wolno było pracownikom pracować dłużej za oddzielnym wynagrodzeniem. W dniu dzisiejszym jednak wchodzi w życie rozporządzenie ministerstwa

pracy, które zmienia całkowicie tę sprawę. Od dnia dzisiejszego nie wolno pod żadnym pozorem zmuszać pracowników w przedsiębiorstwach handlowych do pracy ponad 8 godzin dziennie, jak również nie wolno pracownikom samym pracować w godzinach nadetatowych. Dla dopilnowania tego zarządzenia, począwszy od dnia dzisiejszego, lotne komisje,

### Aresztowanie groźnego prowokatora pozostającego na służbie sowietów.

**Gdańsk, 3 stycznia.**  
Policja niemiecka aresztowała w Gdańsku wybitnego agenta policji politycznej sowieckiej, noszącego aż trzy nazwiska. Według paszportu swego nazywał się Adamowicz, jako członek monarchistycznej organizacji rosyjskiej „Bracia Prawdy”, nazywał się natomiast Dorgacz, a jako członek i agent sekretny G. P. U. ma się nazywać Benedyktow i to jest zapewne jego właściwe nazwisko. Z rozkazu centrali moskiewskiej Benedyktow rozprowadzał w prasie zagranicznej fałszywe informacje o napadach band zbrojnych przeciw bolszewickim w Rosji, o znoszeniu oddziałów G. P. U. oraz wymordowaniu różnych komisarzy bolszewickich. Wykrycie organizacji szpiegowskiej, założonej przez G. P. U. w Niemczech pod nazwą „Trust”, naprowadziło policję niemiecką na ślady tej nowej organi-

zacji, której wszystkie nici zbiegają się w Moskwie. „Trust” uchodził za rzekomą organizację monarchistyczną, podobnie i stow. „Bracia Prawdy”.

### Samobójstwo asystenta więziennego. Powodem - niesnaski rodzinne i tęsknota.

Z Warszawy donoszą:  
W więzieniu śledczym przy ulicy Dzielnej 24 od kilku tygodni odbywają się doroczne kursy dla t. zw. asystentów więziennych. Na kursy te zjechało do 70 asystentów, w tej liczbie 30-letni Teodor Barczak, asystent więzienny z Bydgoszczy. Barczak od samego początku uskarżał się, że jest niezdrowy i był przygnębiony, szczególnie po listach, otrzymywanych od żony. Składały się na to prócz braków finansowych, jakieś drobne scysie domowe, którym Barczak bardzo się przejmował. Tęsknił on przytem za swymi małymi dziećmi, które również miały niedomagać. Wczoraj o godz. 5 i pół rano, gdy w więzieniu rozpoczął się ruch ranny, do-

zorca więzienia najniebezpieczniej usłyszeli huk wystrzału. Na odgłos strzału zerwali się z łóżek kursanci, i zauważyli, że asystent Teodor Barczak trzyma w ręku dymiący rewolwer. a z prawej skroni saczy się na łóżko na którym leżał strumieniami krew. Niezwłocznie wezwany felczer a następnie lekarz pogotowia zdołali stwierdzić tylko śmierć Barczaka. Żadnych listów pośmiertnych przy Barczaku nie znaleziono. Dochodzenie prowadzi władza więzienna przy ul. Dzielnej.

### „Czarne niebezpieczeństwo” w Łodzi.

**Łódź, 3 stycznia.**  
Jak wiadomo, w maju roku ubiegłego zw. pracowników instytucji użyteczności publicznej zawarł ze związkami majstrów kominiarskich specjalną umowę, na mocy której majstrowie zobowiązali się podnieść płace czeladnikom, dać im ubrania letnie i zimowe oraz bezpłatne kąpiele. Majstrowie umowy tej jednak nie dotrzykali, wobec czego zw. prac. inst. użyteczności publicznej, zagroził strajkiem o ile do dnia 9 bm. postulaty czeladników nie zostaną uwzględnione. O decyzji tej powiadomieni zostali inspektor pracy i komisarz rządu. Jak się „Express” ponadto dowiaduje, w razie wybuchu strajku, zw. pracownicy inst. użytecz. publi. zamierzają wszcząć akcję w kierunku umiastowienia przedsiębiorstw kominiarskich.

### Zmarł podczas oberka na darcingu w Zakopanem

**Zakopane, 3 stycznia.**  
Nocy Sylwestrowej na dancingu w restauracji Karpowicza zmarł nagle w czasie tańca naczelnik powiatowego wydziału drogowego inż. Piotrowski z Zakopanego, osierocając żonę i czworo dzieci. Inż. Piotrowski dostał ataku serca w chwili, gdy od kilkunastu minut tańczył oberka. Mimo natychmiastowej pomocy lekarskiej nie udało się go utrzymać przy życiu.

### Aresztowanie pary akademickiej podejrzanej o mord i rabunek.

**Warszawa, 3 stycznia.**  
Na życzenie poselstwa bułgarskiego w Warszawie policja warszawska aresztowała w Domu akademickim przy ul. Górnośląskiej parę bułgarów: Zachara Drapunoffa i jego narzeczoną Kozuchoroffównę. Są oni oskarżeni o zamordowanie w stołcy Bułgarii w Sofii, zamożnej wdowy Katarzyny Milorowej w celach rabunkowych. Drapunoff i Kozuchoroffówna, jak ustalono, w roku 1922-23 studjowali medycynę na uniwersytecie warszawskim.

### Prezydent Ziemiecki i ławnik Izdebski na kongresie drogowym w Warszawie.

**Łódź, 3 stycznia.**  
Dziś rano wyjechali do Warszawy prezydent Ziemiecki i ławnik wydziału budownictwa R. Izdebski, jako delegaci samorządu łódzkiego na I polski kongres drogowy do Warszawy. Kongres obradować będzie dwa dni, poruszając najaktualniejsze sprawy w kierunku poprawienia stanu dróg w poszczególnych województwach.

### Sklep gazowni ma być zlikwidowany.

**Łódź, 3 stycznia.**  
Jak się dowiadujemy w magistracie istnieje projekt skasowania sklepu gazowni miejskiej. Projekt ten wypływa stąd, iż w roku ubiegłym sklep ten dał deficyt, sięgający 26 tysięcy złotych. W najbliższych dniach tedy rada nadzorcza gazowni miejskiej rozpatrzy szczegółowo budżet sklepu gazowni i w razie stwierdzenia, że w roku bieżącym również spodziewany może być deficyt, zarządzi skasowanie sklepu i przeniesienie go do lokalu gazowni na ul. Targowa.

### Zatargi w fabrykach łódzkich.

**Łódź, 3 stycznia.**  
Jak się „Express” dowiaduje, w fabryce „Gampe i Albrecht” wybuchł w dniu wczorajszym strejk robotników na tle zatargu o warunki pracy. Administracja fabryki zażądała bowiem, aby robotnicy rozpoczęli pracę na dwóch krosnach. Strejk trwa. Zatarg wybuchł również w fabryce Brodacza w Zgierzu, z powodu tego, że administracja wstrzymywała robotnikom wypłatę zarobków. Strejk został jednak zlikwidowany.

### „Bund” idzie do wyborów samodzielnie. W Łodzi stworzono już Okręgowy Kom. Wyborczy

**Łódź, 3 stycznia.**  
Jak wiadomo, Bund w swoim czasie nawiązał rokowania z Poalej-Sjon w sprawie stworzenia wspólnego bloku podczas wyborów do sejmu i senatu. Rokowania w tej sprawie doprowadziły narazie do formalnego porozumienia, poważniejsza różnica zdań ujawniła się dopiero przy omawianiu sprawy podziału mandatów. Poalej-Sjon zażądał bowiem przydzielenia jej drugiego mandatu na co Bund żadną miarą zgodzić się nie chciał. Rokowania w konsekwencji zostały zerwane i jak się „Express” obecnie dowiaduje, „Bund” ma zamiar wystąpić do wyborów samodzielnie. Zorganizowany centralny komitet wyborczy w Warszawie, oraz lokalny komitet okręgowy w Łodzi rozpoczęły już przygotowania wyborcze. Jeden z czołowych przywódców „Bundu” w rozmowie ze współpracownikiem „Expressu” oświadczył, że stronnictwo nie zamierza podjąć żadnych kroków w kierunku porozumienia z innymi stronnictwami socjalistycznymi.

### Aresztowanie pary akademickiej podejrzanej o mord i rabunek.

**Warszawa, 3 stycznia.**  
Na życzenie poselstwa bułgarskiego w Warszawie policja warszawska aresztowała w Domu akademickim przy ul. Górnośląskiej parę bułgarów: Zachara Drapunoffa i jego narzeczoną Kozuchoroffównę. Są oni oskarżeni o zamordowanie w stołcy Bułgarii w Sofii, zamożnej wdowy Katarzyny Milorowej w celach rabunkowych. Drapunoff i Kozuchoroffówna, jak ustalono, w roku 1922-23 studjowali medycynę na uniwersytecie warszawskim.

## Mieszczesna ludność Chin dziesiątkowana jest przez głód, zarazy i masowe mordy.

Następstwem okrutnej wojny domowej, jaka od kilku lat woi w Chinach, jest straszliwa nędza mieszkańców, która w ostatnich tygodniach przybrała formę żywiołowej katastrofy.

Korespondent „Evening-News” opisuje tragedię ludności chińskiej, która, pozbawiona środków do życia, ginie śmiercią głodową, albo masowo opuszcza swe siedziby i szuka ratunku w miastach. Niektórzy, wiedzeni rozpaczą łączą się w bandy satrapów i rabusiów. W prowincji Szantung głoduje cztery miliony ludności.

Mężczyźni w sile wieku wstąpiłi do szeregów wojskowych, nie bacząc na żadne hasła polityczne, ani idee, lecz szukając tylko sposobu wyżywienia. W domach pozostały kobiety, dzieci i starcy i nad nimi zawisł miecz zagłady.

Jedyny środek żywności stanowi dla nich kora drzew. Rozcierają ją na mąkę i wypiekają z niej obrzydliwego smaku placki.

Ani ryżu, ani zboża, ani bydła już dawno niema. Co było, zabrało wojsko, lub hulające bezkarnie bandy łupieżców.

Do niedawna jeszcze wielką pomocą dla głodującej ludności były chrześcijańskie misje, rozrzucone po kraju. Lecz te musiały opuścić swe domy ze względu na niebezpieczeństwo napałów.

Angielskie i amerykańskie towarzystwa miłosierdzia próbowały dostarczyć umierającej z głodu ludności niezbędniejszych środków do życia, lecz wyniki okazały się bezcelowe.

Transporty bowiem żywności dostawały się w ręce zawodowych bandytów lub grasujących maruderów.

Ludzie ci, pozbawieni najprymitywniejszych uczuć humanitarnych, zabierali ludności żywność do ostatniego ziarnka, a głodujących mordowali masowo.

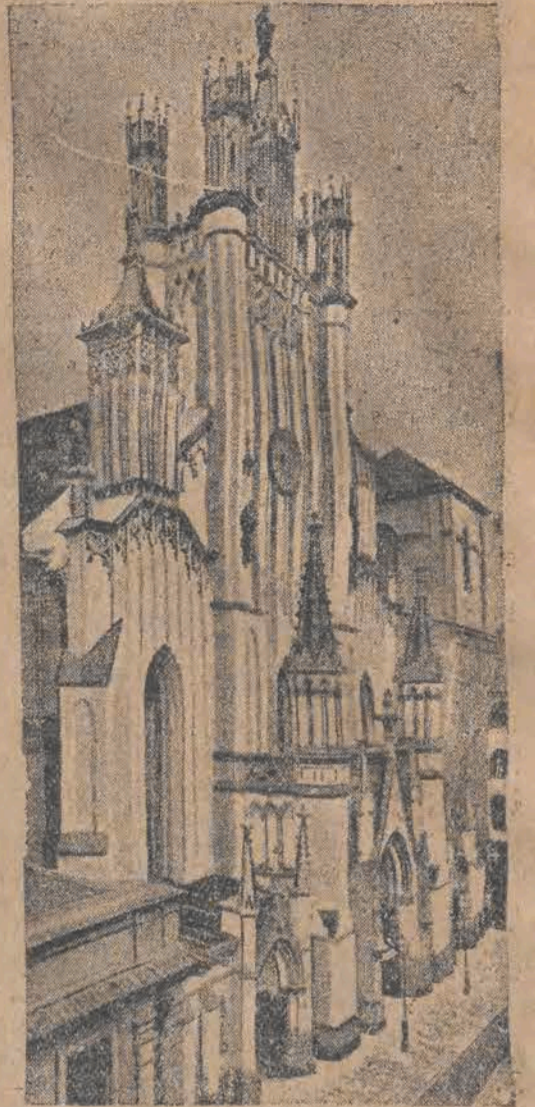
Wędrowni ludności z miejsca na miejsce w poszukiwaniu jada, powstrzymują władze wojskowe.

W praktyce jest ono przeprowadzane w ten sposób, iż do błąkających się gromad ludzkich strzelają żołnierze.

W ten sposób zginęło kilkadziesiąt tysięcy ludzi, przeważnie dzieci i kobiety.

Wśród zaś za głodem idą choroby zakaźne, które dziesiątkują kraj, pozbawiony racjonalnej opieki lekarskiej.

## Łełokrądzwo w katedrze św. Jana w Warszawie.



Z lewej: kaplica z cudownym ołtarzem Chrystusa w katedrze św. Jana; ze strony prawej: ogólny widok katedry.

## Co mówią gwiazdy o roku 1928 Zapowiada się on dla ludzkości niezbyt pomyślnie. Zatargi wojenne, zgony wybitnych mężów i katastrofy.

Rok 1928 objął władanie nad światem. Stało się o wśród rozgwaru i huśtawki wesołości rozbawionej nocy Sylwestrowej. Co niesie za sobą ludzkości? Znaczący wpływ na kulę ziemską zapewniamy, że rok 1928 będzie brzmieniem wlicznych i wielkich wydarzeń, nieestety niebardzo pomyślnych dla ludzkości. Świat nawiedzić ma w roku

12 listopada przypada ponowne zaćmienie słońca, ale jego złe skutki dadzą się odczuć dopiero w następnym roku. Natomiast zaćmienie księżyca z 27 listopada zaznaczy natychmiast swe ujemne działanie.

Ale rok 1928 przyniesie również pomyślne wydarzenia, jak np. wynalazki i naukowe odkrycia, ulepszenia w komunikacji i górnictwie, dla niektórych krajów wzrost dobrobytu i pomyślny stan finansów.

A oto horoskopy na poszczególne miesiące:

12 listopada przypada ponowne zaćmienie słońca, ale jego złe skutki dadzą się odczuć dopiero w następnym roku. Natomiast zaćmienie księżyca z 27 listopada zaznaczy natychmiast swe ujemne działanie.

Ale rok 1928 przyniesie również pomyślne wydarzenia, jak np. wynalazki i naukowe odkrycia, ulepszenia w komunikacji i górnictwie, dla niektórych krajów wzrost dobrobytu i pomyślny stan finansów.

A oto horoskopy na poszczególne miesiące:

**W styczniu:** Katastrofy komunikacyjne, rozlew krwi.

**W lutym:** Gwałtowne walki, rewolucja, wojna. Trzęsienie ziemi katastrofy w kopalniach, burze. Ale także pomyślne wydarzenia dla ludów i rządów.

**W marcu:** Ożywiona działalność dyplomacji.

**W kwietniu:** Epidemie i zarazy. Choroby kierujących mężów stanu w różnych krajach, strajki i polityczne niepokoje.

**W maju:** Nowe traktaty między różnymi państwami i rwałe i korzystne.

**W czerwcu:** Liczne wypadki śmierci wśród wpływowych i znanych osób. Niepokoje Bitwy i utarczki.

**W lipcu:** Zgony wybitnych uczonych, literatów i artystów.

**W sierpniu:** Zmiany w rządach. Liczne wypadki śmierci. Ożywiona działalność parlamentów.

**We wrześniu:** Katastrofy kolejowe i lotnicze. Zaburzenia, spiski i krwawe walki. Zbrodnie i zamachy.

**W październiku:** Wynalazki, dyplomatyczne i inne, kongresy, zgony znakomych mężów.

**W listopadzie:** Debaty finansowe. Gospodarcze wstrząsy i depresje. Zmiany w rządach. Walki wojenne. Zgony najwybitniejszych kierujących albo rządzących osobistości.

**W grudniu:** Dalsze utarczki i bitwy, zgony polityków. Nowe wynalazki.

## W przyszłej wojnie

kobiety brać będą udział narówni z mężczyznami.

Prasa sowiecka poświęca stale wiele miejsca sprawom wojskowym. Oho szereg pism o charakterze wybitnie wojskowym sprawami temi zajmują się prawie wszystkie wielkie organy sowieckie, prowadząc specjalne rubryki, poświęcone popularyzacji problemów, dotyczących sprawy obrony państwa i organizacji sił zbrojnych Rosji Sowieckiej.

W tych dniach wybitny publicysta rosyjski, P. Kozyriew, poruszył na łamach „Krasnej Gazety” ciekawy problem udziału kobiet w przyszłej wojnie. Pisze on, że „dotychczas zazwyczaj z ironicznym uśmiechem spoglądano na kobiety, pragnące otrzymać wychowanie wojskowe. W niektórych sferach zakorzeniony jeszcze jest przesąd, że kobieta w dziele obrony państwa nie może odegrać żadnej roli i że pogląd taki stał się nowocześnie niesłuszny. Podczas wojny światowej we wszystkich armjach dużo było kobiet. Oprócz sióstr miłosierdzia w armii amerykańskiej na froncie francuskim, na czele polegają ma role kobiet w przyszłej wojnie? Odpowiadając na pytanie to, Kozyriew zaznacza przede wszystkim, że już w wojnie poprzedniej kobiety pełniły z powodzeniem obowiązki sanitariuszek. W wojnie przyszłej działalność kobiet w tym kierunku znacznie się rozszerzy. Ponadto kobiety zatrudnione będą w kancelariach wojskowych, w wojskowych biurach agita-

cyjnych i na placówkach kulturalno-owswiatowych, w laboratoriach, w oddziałach telefonicznych i telegraficznych i t. d.

Kobiety pozatem pełnić będą obowiązki mężczyzn, przebywających na froncie, znaczący więc, że pracować będą w fabrykach, biurach, w instytucjach użyteczności publicznej itd. Z tego względu czynniki miarodajne już teraz systematycznie zmiernają do tego, by kobiety w najrozmaitszych dziedzinach przemysłu otrzymały należyte wykształcenie fachowe.

Kuskim było według statystyki 90.000 kobiet, w armii angielskiej — 250.000 kobiet.

## Oryginalny inspicjent.

Wzwa aktorów przy pomocy muzyki.

Harry A. Pollard, reżyser Uniwersalnego Teatru w Londynie, realizując „Chaty Wujka Toma” zastosował nowy własny sposób przywoływania aktorów przed aparat.

Otóż jak wiadomo, wszystkie sceny w amerykańskich wytwórniach nakreślane są przy akompaniamencie orkiestry; ma to na celu wprowadzenie aktora w odpowiedni nastrój. Reżyser Pollard, chcąc zaważać aktora przed obiektywem, podaje orkiestrze odpowiedni umówio-

ny znak; np. dla Gertrudy Astor, która w „Chacie Wujka Toma” odtwarza rolę pani Sholby, orkiestra gra pierwsze trzy akty amerykańskiego hymnu; dla George Siegmanna zaś, który kreuje tu rolę handlarza niewolników — marsza żałobnego.

Sposób ten uzyskał ogólny aplauz we wszystkich wytwórniach i uznany nie tylko za wysoce oryginalny, ale i za wielu względów praktyczny.





—Dlaczego nosisz jeszcze swój mundur wojskowy?  
—Bo idę do kina, a dzieci i żołnierze płacą połowę.



Na dzień dobry.

**Jakoś tam będzie!**

Styczeń. Przed nami leży cały długi rok, zaledwie pierwszy miesiąc został napoczęty...  
Ach — jakież będzie ono:  
Czy da nam jaśń czy mrok?  
Przez jakie nasza Łódź poplynie znów odmetry?...

Czy naślesz na nas znów podatków, świadcząc stek i malwersacji, plakt, protestów całe stopy?  
Czy też odetchnie inna atmosfera czelak?  
O roku — jakież nas czekają w tobie losy?

Kroble się człowiek w kark i wreszcie — nie wie nic...  
W milczeniu szal spowite  
Przyszłych dni orędzie...  
Więc lepiej — nie martw się,  
Spędź troskę z chmurnych lic,  
Wszak: jakoś było już,  
Więc: jakoś znowu będzie...

Remus.

Minjatury.

**Stara portmonetka.**

Mamy w Łodzi różne restauracje i jadalnie. Światowe i — mniej światowe. Eleganckie i — mniej eleganckie. Są i takie, gdzie mocą obyczaju i tradycji uwijają się rażno między stolikami różni „latający” kupcy z zakresu galanterii, ułatwiają gościom trawienie patowe. Eleganckie i — mniej eleganckie. ofertami:

— Może grzebień ładny? Może dobry szczyryk? Może parę skarpetek? Może lusterko? I t. d.

W takiej właśnie jadalni dał się raz gość jakowyś namówić przez „latającego” kupca Dawida Wohlgenuta do kupna pięknej portmonetki.

Stara była już nadto zmaltretowana, więc — wyeksmitowawszy z niej gotówkę swą do nowonabytej — rzucił gość niepotrzebną mu już pod stół.

Dawid Wohlgenut, latający kupiec z zakresu galanterii, wlaźł natychmiast skwapliwie pod stół, podniósł ją i schował skrupulatnie do kieszeni.

— POCO WAM TA STARA PORTMONETKA? — pyta zaciekawiony gość. Co ona ma za wartość dla was?

— JAKTO: WARTOŚĆ? Pytanie, czy ona ma wartość... Dla mojego zięcia jest ona nawet bardzo wartościowa, bo on handluje dwa dni w tygodniu na Zielonym Rynku przechodzoną garderobą...

— ?  
— Widzi pan — to jest fak, ciągnie dalej Dawid Wohlgenut; jak mój zięć

**O kim świat mówi.**



Gene Tunney, zwycięzca Dempsey'a, mistrz świata w boksie, jest jednym z najpopularniejszych ludzi w Ameryce. A. Thomas, b. francuski minister pracy wyjeżdża na Górny Śląsk, aby zbadać tamtejsze stosunki socjalne.

**REMONT MIESZKAN  
ZŁAGODZI KLĘSKĘ MIESZKANIOWA.**

**DOTYCHCZAS ODSWIEŻANO I UPIĘKSZANO TYLKO ŚCIANY.**

Łódź, 3 stycznia.

Wciąż pisze się, czyta i mówi o t. zw. głodzie mieszkaniowej jako klęsce społecznej, która w ciągu lat powojennych gnębi ludność i hamuje rozwój życia we wszystkich jego przejawach. Ruch budowlany w obecnym swoim stanie, żadną miarą nie wstanie jest zaspokoić zwiększających się z każdym rokiem potrzeb, tembardziej, że inicjatywa prywatna w tym kierunku równa jest niemal zeru a wysiłki zarówno państwa jak i samorządu z natury rzeczy są bardzo ograniczone. Sytuacja zdawałoby się jest bez wyjścia. Wprawdzie budowa nowych domów i mieszkań jest w tej chwili rzeczą bardzo trudną — to jednak dla doraźnego złagodzenia głodu mieszkaniowego trzeba znaleźć inne jakiegoś modus vivendi, chodzi poprostu o remont starych budynków, które w lwiej części nie nadają się już do użytku.

Latem roku ubiegłego władze wydały zarządzenie obowiązkowego remontu wszystkich nieruchomości. Był to jednak remont powierzchowny, zewnętrzny mający raczej na uwadze estetykę miasta a nie rozwiązanie kwestii mieszkaniowej. Nam jednak chodzi w tej chwili o sprawę nierównie ważniejszą, mianowicie o remont mieszkań nie nadających się obecnie już do użytku. W Łodzi znajduje się bowiem pokaźny odsetek kamienic, zwłaszcza na przedmieściach, które od lat nie były odświeżane.

Pomijamy już w tej chwili względy

sanitarne i higieniczne, których rola jest również doniosła. Wystarczy przejść się spacerem po staromiejskich zaułkach (a nawet i wśródmieściu) by naocznie przekonać się o tem, że stan faktyczny najzupełniej odpowiada naszym alarmom. Stan ten grozi ponadto bezpieczeństwu publicznemu. Stara ruderka mo że bowiem w każdej chwili się zawalić a rzecz prosta, że od losu tego nie uchroni ją ani pięknie pomalowana ściana ani odświeżony tynk fasady frontowej.

U nas w Łodzi remontowano dotychczas tylko ściany. Jest to jednak tylko połowa zagadnienia. Teraz czas na remont mieszkań i o tem winny władze nasze pamiętać. Czas nagli. Ludzi coraz więcej a mieszkań coraz mniej...

Przez monokl.

COFA SIĘ.

— Panie! Oświadczył się pan mojej córce. Co pana do tego upoważnia?  
— Przepraszam, ale nie znałem rodziny.

NA GWIAZDKĘ.

On: — Coby ci zrobiło przyjemność na gwiazdkę, moja żonusi?  
Ona: — Jakiś miesiąc podróży...  
On: — To dobra myśl. A dokąd?  
Ona: — Dokąd zechcesz, bo ja zostanę w domu.

nawet piętnaście złotych... Nie będzie się dużo targował, tylko raz - dwa zapłaci, ile się powiedziało i odchodzi ze spodniami tak przedko, że niema się czasu powiedzieć mu nawet: Niech pan nosi tę parę spodni na zdrowie...

Widzi pan — i pan się pyta jeszcze, co jest warta taka stara portmonetka...  
Remus.

Wieczory w świetle kinkietów.

**Jak się pisze sztuki teatralne?..**

Negliż literacki Wł Perzyńskiego i K. Wroczyńskiego.

Jedno z pism warszawskich ogłosiło w tych dniach w formie wywiadu ciekawy wynik ankiety na temat: Jak się tworzy sztuki teatralne. Odpowiedzi są tem ciekawsze, że udzielili ich dwaj czołowi komedjopisarze polscy: Włodzimierz Perzyński i Kazimierz Wroczyński. — o baj znani bliżej publiczności łódzkiej ze sceny naszego teatru.

P. Wroczyński znany jest zresztą w naszym mieście nie tylko jako utalentowany dramaturg, ale również jako sternik nawy naszego teatru Miejskiego w okresie, poprzedzającym dyrekcję p. Gorczyńskiego.

Znakomity autor „Uśmiechu losu”, p. Perzyński, traktuje proces stworzenia sztuki teatralnej lekko i z humorem:

„Pomysł przychodzi mi z powietrza, jak katar... Przychodzi i układa się natychmiast w całą sztukę. Piszę wszystko odrazu na czysto. Po napisaniu nie umiem już poprawiać...”

Na zapytanie, jak długo pisze sztukę, Perzyński odpowiada, że „najwyżej dwa tygodnie”.

„Lekarza miłości” ukończyłem już po czterech dniach... Dzieje się to dlatego, że budowa dialogu przychodzi mi bardzo łatwo...”

Zatem napisanie sztuki jest dla Perzyńskiego tylko... nieco trudniejsze od zjedzenia bułki z masłem... Tymczasem — zgoda inaczej przedstawia się sprawa w relacji autora „Dziejów salonu”. P. Wroczyński zwierza się ze znużonej, długiej pracy, jaką nastęrcza mu zbudowanie komedji:

„To znużony i skomplikowany proces. Same prace przygotowawcze — również szukanie pomysłu trwają u mnie kilka miesięcy... Proces pisania natomiast jest już łatwiejszy...”

Zaczynam pisać, gdy już wszystko mam w głowie. Piszę najpierw dokładny scenariusz, a potem pierwszą bruljonową redakcję. Tych redakcji miałem po dwie, a czasem i trzy, każda bowiem wydaje mi się kolejno coraz bliższa ostrej formie scenicznej.

Nigdy nie mam pewności, że ostatnia redakcja pokrywa się bez reszty z mym wewnętrznym zamysłem. Tak n. p. napisałem przed trzema laty lekką komedję p.t. „Wywczasy Donzuana”. Grał ją z powodzeniem teatr łódzki i po znański. Obecnie ma ją w repertuarze planowany jeden z teatrów warszawskich. Wstrzymuję jednak realizację sztuki, bo chce ją przerobić zgodnie z pomysłem, który mi przyszedł, gdy widział „Wywczasy Donzuana” na scenie Teatru Miejskiego w Łodzi.

Tak więc wygląda negliż literacki u dramaturgów. Jedni pracują na laury literackie w pocie czoła, drugim przychodzi one z łatwością. No ba — oczywiście — nierówno podzielone są wszelakie dobra nie tylko ziemskie, ale i — du chowe...  
Rem.

TEATR MIEJSKI

Dzisiaj oraz w dalszym ciągu w czwartek (przedstawienie dla związków robotniczych) i po raz ostatni w piątek arcywesoła „Kawiarenka” z K. Szubertem w poplowskiej roli kelnera - magnata. Dzisiaj ceny popularne.

TEATR POPULARNY.

Dzisiaj, we wtorek, o godz. 8.20 wiecz. operetka w 3-ach aktach „Wesoła para” z gościnnym występem aktora i reżysera operetki warszawskiej Antoniego Millera.



Dzisiaj i dni następnych

**Niezwykle uroczysta noworoczna premiera!**

Technika zdjęć, przewyższa wszystko cośmy dotychczas widzieli! Wielki program śmiechu i łez! pod tytułem:

**„Parada rekrutów”**

Znakomity komedjo-dramat z życia wojskowego. Film który jest sukcesem światowym bieżącego sezonu i chlubą słynnej wytwórni „Metro-Goldwyn-Mayer”.

Reżyseria światowej sławy: Sam Wood.

Rolę główną kreuje, najpiękniejsza artystka ekranu, ulubienica narodów:

**Marcelina DAY**

sekundują — — tej

**George K. Arthur**

oraz niezapomniany bohater „Wielkiej Parady” słynny „Wielgi” **Karl DANE**



KARL DANE

## Niezwykła kopenick'jada w Pradze.

Skradziona baterja 57 pułku czechosłowackiej piechoty.

O ciekawej kopenick'jadzie, w Pradze, donoszą tamtejsze pisma podające następujący jej przebieg. W poniedziałek w południe przed wielkim składem spirytualji i handlem win Striberny ego zatrzymało się eleganckie auto, z którego wysiadł i udał się do sklepu jakiś pułkownik w pełnym uniformie wojsk czechosłowackich. Pułkownik zażądał osobistego widzenia się z szefem interesu i przesłał mu swą kartę wizytową: „Pułkownik Jarosław Prikrýl, komendant 57 pułku piechoty w Pradze“.

Właściciel zjawił się błyskawicznie przed eleganckim pułkownikiem, który mu oznajmił, iż przyszedł obstałować na święta dla ficerskiego korpusu swego pułku rozmaite trunki. Po tym niezmiernie zachęcająco dla p. Striberny ego brzmiącym wstępie rozpoczął pułkownik dyktować długi obstałunek.

Wynikało z niego, iż pp. oficerowie 57 pułku mają nieodwołalny zamiar wypić na wilę niezliczoną ilość starego fokaju i maślaczu, przepłukać to burgundem urozmaicić 125 butelkami Chateaux Chambertin, uszlachetnić tę winną powódź taką samą ilością szampa, wypić w międzyczasie 75 butli koniaku i ukoronować pijatykę 25 butelkami najprzedniejszych likierów.

Wszystko to inno było być odstawił egi samego dnia po obiedzie do koszar; miał przyjechać z całym tym na bojem tylko szofer, albowiem wyładowa nie tych smakowitości skutecznia, dziel ni żołnierze pułkownika Prikrýla.

Punktualnie o oznaczonej godzinie stanęło w oznaczonym miejscu ciężarowe auto, które spotkał pan pułkownik stojący właśnie przed koszarami. Pułkownik ty mrazem po cywilnemu przejrzał uważnie wręczony mu przez szofera rachunek i nagle poczerwieniawszy z gniewu zawołał:

— A gdzie jest wiśniówka! Wiśniówka gdzie jest. Do stu tysięcy złamanych bomb, karabinów, karabinków, karabinków, karabinków, karabinków, gdzie jest wiśniówka!!!

Szofer zbladł jak płótno, ale nie mógł na żaden sposób wytłumaczyć nieobecności wiśniówki.

— W tej chwili leć pan do swego cywilnego idjoty. Samochód niech zostanie tutaj. Nie obawiaj się pan, nikt go nie ukradnie. Widzisz pan przecie tych 2

# SPLENDID

Odzis i dni następných!

## Wielk. Noworoczny Program

Nasza genialna rodaczka i niezrównana artystka

# POLA NEGRI

w najnowszym arcydziele filmowem p. t.

# GEHENNA JEŃCÓW

(Kolczasty drut)

Wzruszający dramat! Tragiczne dzieje miłości dwójga ludzi różnych narodowości! Niebywale oryginalne podłoże! Wielka sensacja! Tragedja miłosna jeńca niemieckiego we Francji!

Początek o g. 4 30.

CLIVE BROOK · EINAR HANSON ERICH POMMER · ROWLAND V. LEE Production



szyldwachów przed koszarami, zaraz wydam im stosowne polecenie.

Porywcy pułkownik zbliżył się do żołnierzy i pomówił z nimi słów kilka.

Zależniony szofer pędem puścił się do swego pryncypała, a gdy wrócił po małej pół godzinie ulica, na której położone są koszary była najzupełniej pusta, po samochodzie nie zostało ani śladu, tylko obadwaj szyldwachy spacerowali miarowo ta mi z powrotem.

Szofer sądząc, że auto wjechało na podwórzec koszarowy, chciał tam wejść ale zaledwie uczynił krok, zatrzymała go na miejscu para wymierzonych ku niemu łuf.

ciąg dalszy tej historii łatwy jest do domyslenia: pułkownik Prikrýl ulotnił

11.00—12.00 — Komunikaty PAT-a. 12.00 — Sygnal czasu, komunikat lotniczo-meteorologiczny, oraz nadprogram. 14.40—15.00 — Komunikaty PAT-a. 15.00—15.20 — Komunikaty meteorologiczne, gospodarcze oraz nadprogram. 15.20—16.00 — Przerwa. 16.00—16.25 — Odczyt p. t. „Wydarzenia w Rosji z przed 10 laty, odczyt III-cj — wygłosi dr. Stefan Litauer. 16.25—16.40 — Nadprogram i komunikaty. 16.40—17.05 —

się jak kamfora, a prawdziwy komendant 57 pułku, gdy mu przedawiono całą sprawę i okazano spis obstałowanych jakoby przez korpus jego oficerów butelek, tylko westchnął głęboko i dyskretnie się oblażał.

Odczyt p. t. „Przegląd najnowszej literatury przyrodniczej“ — wygłosi prof. Adam Czarikowski. 17.05—17.20 — Komunikaty PAT-a. 17.20—17.45 — Odczyt p. t. „Rola kresów w dziejach Polski“ — wygłosi prof. H. Mościcki. 17.45—18.55 — Koncert popołudniowy, kameralny, poświęcony twórczości Mozarta. 18.55—19.05 — Komunikaty PAT-a. 19.05—19.15 — Komunikat rolniczy oraz transmisja z Krakowa notowań giełdy zbożowej krakowskiej. 19.15—19.35 — Rozmaitości. 19.35—20.00 — „Co się dzieje na polskim wybrzeżu“ — wygłosi prof. Al. Janowski. 20.00—20.30 — Przerwa. 20.30 — Koncert wieczorny. 22.00—22.05 — Sygnal czasu i komunikat lotniczo-meteorologiczny. 22.05—22.20 — Komunikaty PAT-a. 22.20—22.30 — Komunikaty: policyjne, sportowe oraz nadprogram. 22.30—23.30 — Transmisja muzyki tanecznej. 23.30—23.45 — Komunikaty PAT-a.

## Co usłyszymy przez radio?

S. MALSAGOW.

## WYSPA TORTUR I ŚMIERCI

Teror na Kaukazie. — Jak obłąkany pastuch skazywał na śmierć niewinnych ludzi.

Rzeczywiście nie krepowali się. Gdy ośmieliłem się wspomnieć o zapewnieniach amnestji — sędzia śledczy rozemniał się zamiast odpowiedzi.

— Zaprowadźcie go do piwnicy. Tam mu pokażą amnestję.

I pokazano mi „amnestję“...

Nie będę szczegółowo opisywał tortur moralnych i fizycznych, bicia, urągania i prowokacji w batumskiej „czeka“. Zaznaczę tylko, że w końcu zawezwano mnie na badanie o godzinie 2-iej w nocy, odczytano moją biografię z lat ostatnich, zaproponowano mi przyznać się do wszystkiego i wymienić moich towarzyszy — dziesięć osób (liczba również była wskazana zupełnie ściśle). Gdy nie reagowałem na ich żądania, obrzucono mnie wyzwiskami, gdy i to nie pomagało, strzelano z rewolweru tuż nad moją głową, gwoli przestraszenia.

Stanowczo przeczyłem stawianym

mi zarzutom, nie wymieniłem ani jednego nazwiska. Wobec tego wraz z trzema innymi więźniami zawezwano mnie na podwórze, zapowiadając, że mnie rozstrzelają. W odległości dwóch kroków odemnie zabito jednego więźnia. Za chwilę czekista wystrzelił w drugiego. Po chwili otrzymał kulę trzeci.

— No, teraz ty stawaj, — usłyszałem wreszcie okrzyk za sobą.

Stanąłem przy trupach moich kolegów więziennych. Dotykając łufami rewolwerów mojej głowy, czekicci zapropowowali:

— Teraz przyznaj się!

Milczałem. Nie wiem dlaczego mnie nie zabili. Widocznie życie moje było jeszcze potrzebne czekistom.

Znowu przez kilka dni trzymano mnie w batumskiej czeka, następnie przeniesiono do Tyllisu, do Zakeczka (na Sałolakach — środku miasta). W okrutności swej tryb więzienny w Zakeczka niczem nie różni się od batumskiej czerzyczajki. Prezesem jej i nieograniczonym panem był wówczas znany czekista Mogilewskij (później zginął on w katastrofie samochodowej).

Krew strumieniami spływała na Kaukazie. Komuniści mścili się na więźniach potrójnie za zabójstwo Worowskiego, za powstanie w Gruzji i za ultimatum lorda Curzona. Codziennie tysiące ludzi w niezliczonych więzieniach Kaukazu padały ofiarami rozbestwionej czerzyczajki.

Kaukaz i do chwili obecnej nie udało się komunistom ostatecznie opanować. W owym okresie t. zn. w roku 1926, cały kraj był objęty ogniem wojny cywilnej. Oddziały powstańcze napadały na miasta, wieszały literalnie wszystkich bolszewików. Tamci znowu odpowiadali wzmożeniem i tak już bezlitosnego terroru.

Pewnego razu powstańcy napadli na „Kurską Słobodkę“ (kolo Władykaukazu) i między innymi zabrali ze sobą sowieckie stada bydła. Bolszewicy zorganizowali pościg ze znanym katem, prezesem G. P. U. górskiej republiki lotyszem Szytbe, na czele. Oddział powstańczy znikł bez śladu w górach, uprowadzając ze sobą bydło. Czeka kistom udało się wykryć i otoczyć w górach jednego tylko powstańca-ingusza.

Mając za plecami stromą skałę i większą ilość nabożów w ładownicach, góral przez kilka godzin bronil się przed dwoma szwadronami komunistów. Jednym ze swoich celnych strzałów zabił nawet samego Szytbe. Ranny kilkakrotnie, zabił on oprócz tego jeszcze jedenastu czekistów.

Wreszcie góral padł nieżywy. W kabinie, który kurczowo przyciskał do

twarży, nie było już ani jednego ładunku, — bohater walczył do ostatniej kuli. Bolszewicy przywiązali go do końskie go ogona i powlekli do władykaukaskiej czerzyczajki.

Szytbego pompatycznie pochowano w Władykaukazie (na skwerze Puszkina), zaś z jego śmierci skorzystano dla gremjalnej masakry więźniów.

Pasterzem stada zabranego przez powstańców był głuchoniemy od urodzenia chłopak, obłąkany. I temu oto warjatowi polecili czekicci rozpoznawać pośród więźniów kaukaskich czerzyczajek tych, którzy „współdziałali z mordercami niezapomnianego bojownika o szczęście proletariatu, towarzysza Szytbe“.

Prezydium Gorceka (czeka republiki górskiej) nie zastanowiło się nawet nad tem, czy moglibyśmy, siedząc na długi przed zabójstwem Szytbe i podczas samego zabójstwa w czerzyczajce, współdziałać w tem zabójstwie. Ustawiono nas w dwusereg. Na podwórze wszedł pastuch warjat. Poprowadzono go wzdłuż szeregu.

Jeżeli pastuch zatrzymywał się przed którymkolwiek z nas, wydawał nieartykułowany dźwięk, albo poprostu bezmyślnie uśmiechał się, uważano to za wystarczający dowód. Zwracający na siebie uwagę obłąkanego chłopaka „zabijał niezapomnianego towarzysza Szytbe“ Natychmiast padała komenda:

— „Dwa kroki naprzód“ — i delikwent otrzymywał kulę w skroń.

(D. c. n.).

**JUTRO  
w  
CASINIE**

**Douglas Fairbanks**



**„Czarny Pirat”**

**Władca dalekich mórz.  
Rycerz nieustraszony bez zmayı.**

**Kto wygrał 8 tysięcy dolarów?  
Wczoraj odbyło się ciągnięcie dolarówki.**

Wczoraj odbyło się losowanie 5-proc. pożyczki premijowej dolarowej serii II.

Przy stole prezydiatnym zasiadli: przewodniczący p. Witold Szczelik, wicedyrektor Urzędu Pożyczek Państwowych, p. Antoni Strzebiński, przedstawiciel U. P. P., przedstawiciele miasta p. Kłyszowski i Rabalski, rejent p. Szymański. Protokołował J. Gniewiński.

Wylosowano ogółem 57 premii na sumę 25.000 dolarów, w tem jedna premia na 8.000 dol., jedna premia na 3.000 dol., pięć po 1.000 dolarów, 10 po 500 dol. i 40 po 100 dol.

8.000 dol. nr. 852.764  
3.000 dol. nr. 96.551.  
1.000 dol. n-ry: 228.508, 725.938, 77.554, 666.206, 855.612.  
500 dol. n-ry: 652.585, 614.659, 397.076, 76.481, 680.360, 751.576, 706.859, \*85.990, 82.930, 970.568.

100 dol. n-ry: 405.504, 145.286, 237.736, 146.318, 392.818, 67.696, 345.796, 811.531, 572.817, 860.839, 963.829, 945.028, 722.521, 242.781, 990.084, 553.054, 380.982, 553.717

132.046, 930.884, 320.867, 434.649, 56.927, 454.548, 750.535, 578.670, 587.146, 904.184, 382.180, 10.586, 815.378, 837.763, 995.037, 75.671, 704.551, 766.527, 132.834, 199.948, 570.365, 871.124.

**10-letni chłopiec oskarżył matkę  
ze chciała go zabić kwasem solnym.**

Wiedeń, 2 stycznia.

Aiera Estery Koszaty, małopolanki przynależnej do Glinian, która dokonała zamachu kwasem solnym na własnego 10-letniego syna, komplikuje się coraz bardziej i przedstawia się z punktu widzenia psychologicznego bardzo ciekawie.

Mianowicie dalsze dochodzenia policji wykryły, że chłopak, który zeznał przeciwko matce, twierdząc, że ona oblała go kwasem solnym, już przedtem kilkakrotnie czynił przygotowania do

zamachu samobójczego.

Fiaszeczka z kwasem solnym znajdowała się w hotelu, gdzie chłopak mieszkał. Widocznie więc chłopak fiaszeczke zabrał, aby potem siliłować zamach.

Ze względów psychologicznych, jest to o tyle ciekawe, że chłopak prawdopodobnie obdarzony niezwykle fantazją, obwinł niesłusznie matkę. Narazie matka siedzi jeszcze w więzieniu. Prasa bardzo obszernie omawia ten niezwykle wypadek.

**SPLENDID**

**Wkrótce!**

— jakaś potworna ręka z pazurami, niby szpony drapieżnego zwierzęcia, zdarta mi kolę z szyi!  
— Ten szaleniec ubrał sobie, że jest drapieżnym kotem, rzuca się na ludzi i dusi ich jak kanarki!

— Z arcydzieła reżyserji PAWŁA LENI —  
Z BOHATERKĄ „BIAŁYCH NOCY”.

**LAURA  
la PLANTE**

w swej najnowszej i najlepszej kreacji,  
w epokowym filmie p. t.

**KARUZELA  
UDRĘCZEŃ**

**Rewelacja filmowa!  
Niezwyczajne napięcie!  
Niesamowitość!  
Film, który kosztował miliony!  
Niebywale efekty świateł i cieni!**

**Dzika zabawa studentów angielskich.  
Pijackie brewerje, które postawiły na nogi policję  
angielską.**

Londyńska „Morning Post” pisze:

Widownia dzikich scen był teatr „Hippodrome”, a później dzielnica West End dnia 28 b. m. wieczorem, kiedy uczestnicy między innymi wiersyteckiego matchu w piłkę rugby, pomiędzy Oxfordem a Cambridge, rozegranego w Twickenham, we wcześniejszych godzinach dnia wczorajszego, święcili wynik matchu.

Rag (specjalnie angielsko-unwersyteckie wyrażenie, które nie da się przetłumaczyć, a oznacza coś podobnego równocześnie do komersu, gęśora, demonstracji i żartobliwej walki), w hippodromie stał się tak mesamowity, że musiano opuścić kurtynę na godzinę przed zakończeniem przedstawienia.

Podczas antraktów studenci, z których w ekszkość zajmowała krzesła parterowe, weszli do bufetu, a każdy z nich napiwszy się wódki, rzucał kieliszek po za siebie, rozbijając go w drobne kawałki. Hałas był największy podczas śpiewania pieśni Hallelujah, a zamieszanie było takie, że jeszcze przed przerwaniem przedstawienia musiano na chwilę opuścić kurtynę.

Następnie przeciwne partie studentów użyły teatralnych urządzeń do gaszenia pożaru, w celu obławiania się wzajemnie.

Wskutek czego suknie pań obecnych w teatrze, ucierpiały bardzo. Nakoniec, wskutek nieustającego hałasu, musiano zapuścić kurtynę ostatecznie i przerwać przedstawienie.

Wezwano posłki policyjne, w celu opanowania położenia, i wielu studentów przemocą wyrzucono za drzwi. Następnie studenci, bez kapeluszy i bez płaszczy, wybiegli z teatru, a powyłazwszy na dachy dorożek samochodowych i konnych, rozpoczęli szaloną jazdę po ulicach West Endu, obrzucając się wzajemnie śniegiem i deptając kapelusze przeciwników.

Kiedy rozczarowani widzowie opuścili teatr, tłum był tak zbity, że policja nie była w stanie kierować ruchem publiczności. Później wielu studentów próbowało dostać się do różnych restauracji i barów, ale ich stamtąd sła wyrzucano.

Tyle „Morning Post”. Naturalnie ma się tu do czynienia nie ze złą wolą, lecz z wybrktem zbyt bujnej młodzieży. Jednakże nasuwa się pytanie: czy to było, gdyby na podobny wybrtek pozwoliła sobie młodzież polska? i jakieby to wywołało echo w dziennikach zagranicznych, a przedewszystkiem w angielskich, jakby tam pietnowano brak kultury dzikości młodzieży polskiej? A jednak coś podobnego u nas jest nie do pomysłenia...

**PIERWSZY WYSTĘP CLAIRE BAUROFF.**

Claire Bauroff w swych scenach mimicznych osiąga niesłychaną siłę efektu. Klasyczne ujęcie scen tanecznych, interpretowanych nago nie wywołuje zgorzelenia i pozostawia wrażenie tylko natury estetycznej. Claire Bauroff pełna niesłychanego wdzięku i gracji w „Wiedeńskim walcu” i w innych kreacjach osiąga idealną przepiękność, porywającą w linjach nagości.

Claire Bauroff jest jedną z ciekawszych najindywidualniejszych zjawisk w świecie tanecznym, która posiada nie tylko piękne ciało i świeżość talentu, ale również godny uwagi talent i zdumiewająca zdolność odtwarzania tępów. Pierwszy koncert taneczny tej genialnej artystki odbędzie się w nadchodzący piątek o godz. 8.30 wieczorem w sali Filharmonii.



## Rok 1928

rokiem przygotowań olimpijskich.  
Intensywna praca polskich olimpijczyków  
zasiuguje na uznanie.

Na przełomie starego i nowego roku myśl nasza mimowoli zwraca się wstecz i długim spojrzeniem ogarnia minione dwanaście miesięcy. Co przyniosły one nowego? Czy powiększyły dorobek lat ubiegłych? A następnie wzrok pełen nadziei zwracamy w przyszłość i starzamy się przewidzieć, czym w życiu naszym będzie ten nowy okres czasu. Jeśli w bilansie ubiegłego roku, nie rzuci się nam w oczy nic poważniejszego, jeśli w planach na przyszłość nie uchwycimy jakiegось ogniska skupiającego nasze dążenia i wysiłki — staniemy na przełomie czasu w niepokoju, a jasna, dająca życie, zamroczy się chmurą niepewności.

O takim stanie niepewności, o dezorientacji, o zachowaniu się woli przy narodzinach 1928 roku, w polskim świecie kultury fizycznej być nie może. Bo oto rok ubiegły na rosnących wciąż polach odrodzenia fizycznego, przyniósł nam rzecz epokową — zorganizowaną pomoc dla sportu i wychowania fizycznego ze sfer rządowych a w ślad za tym powstanie Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego, utworzenie całej sieci wojewódzkich powiatowych i miejskich komitetów wychowania fizycznego, bogate subdyjacje rządowe na cele budownictwa sportowego, wydatna współpraca rządu z przedstawicielstwem świata sportowego.

Jeśli koło tego wielkiego faktu zogniskujemy samorzutny, a wciąż potężny rozrost organizacji sportowych, jeśli zbilansujemy dorobek tysięcy zawodów sportowych, wzmocniony blaskiem zwycięstwa naszej hippiki oraz rekordu światowego p. Konopackiej — to rok ubiegły przedsawił nam się nie jałowym szarym pasmem dni a okresem wspaniałego pędu ku wyżynom teźyżny moralnej i fizycznej.

Finałem tego splotu wydarzeń a za-

razem potężną przygrówką do nowego okresu są przygotowania Polski do Igrzysk 9-ej Olimpiady w St. Moritz w Amsterdanie. One to sprawiają że polski świat kultury fizycznej ma przed sobą cel jasny i określony na przedświatło dworóć jego uwagi od wyjątkowej pracy nad godnym wystąpieniem w szrankach olimpijskich.

Nowy rok zastaje elitę sportowców polskich w obozach ćwiczebnych, przy wyjeździe na obozach, zaś naczelne władze sportowe — przy gorączkowych pracach organizacyjnych. Zaledwie kilka tygodni dzieli nas od chwili kiedy awangarda polskich zawodników w osobach narciarzy, bokiściów i bobsleighistów wyruszy na II-gie Zimowe Igrzyska Olimpijskie w St. Moritz. Stacząc one będą wstępne boje o dobre imię Polski, a tymczasem główne siły dalej szykować się będą do generalnego ataku na igrzyskach letnich w Amsterdanie.

W ten sposób całe pierwsze pół roku zjeździe na przygotowania do ogólnych Igrzysk i długie sześć miesięcy czekać będzie trzeba na skutki wyjątkowej pracy i wzmocnionych starań. Lecz skutki te muszą być dodatnie. Jeśli bowiem sport polski cztery lata temu, biorąc pierwszy raz udział w igrzyskach bez żadnych prawie przygotowań zdołał odnieść dwa zwycięstwa i na czterdziestu pięć konkurujących narodów zająć dwudzieste pierwsze miejsce — to po czteroletnim intensywnym rozwoju, po nadzwyczaj solidnym przygotowaniu, bezwarunkowo liczbę zwycięstw powiększy, a w olimpijskiej tabeli narodów, posunie się wyżej.

Patrzmy więc śmiało w rok olimpijski, gdyż według wszelkiego prawdopodobieństwa będzie on rokiem wspaniałej pracy wielkich ambicji heroicznego napięcia sił oraz doniosłego sukcesu na wielkiej drodze do lauru olimpijskiego.

## Pogoń i Cracovia

chcą przeprowadzić na walnym zgromadzeniu P.L.P.N. nową secesję.

Dowiadujemy się, z najbliższej przyszłości, że oba kluby stosownie do zawartego paktu i serdecznej zgody z których wynika, że wspólnie na najbliższym walnym zebraniu Ligi PZPN-u postawią wniosek o party potrzebną ilością głosów, zmierzający do przeprowadzenia nowej sekcji w polskim piłkarstwie. Wniosek ten dać nieprzejednanie do wyłonienia extra klasy, składającej się z 7-ku względnie 8-ku klubów ligowych stojących u szczytu tabeli do 8, względnie 7 miejsca. Poza tem w skład tej polskiej nowej extra klasy, weszłyby z urzędu Cracovia, jako najwięcej mająca szansę do godnego reprezentowania barw Polski. Wraz z gdyby wniosek ten nie uzyskał potrzebnej ilości głosów, wniesiony zostanie

drugi wniosek o utworzenie extra klasy, składającej się z 2-uch grup. Tabela ligowa przecięta byłaby na połowę, przy czym do II grupy należałaby Cracovia, względnie do pierwszej, jeżeliby Jutrzenkę pozbawiono na rok 1928 w Lidze, wówczas wszedłby K. S. Śląsk do drugiej grupy.

Prawdziwość powyższego o tyle jest pewna, że we Lwowie przygotowania Pogoń mocny grunt. czego najlepszym dowodem jest fakt wystąpienia z Ligi Lwowskiej wszystkich 4 klasowych klubów i przyłączenia się z powrotem do LZOP. Manewr ten zrobiony jest w tym celu, by okręg lwowski na walnym zebraniu otrzymał więcej głosów, niż wszystkie inne okręgi, i by w ten sposób przeprowadzić swe wnioski.

## Walne Zgromadzenie

Lódzkie Ligi Okręg. oraz uroczyste wręczenie dyplomów mistrzom ligi I-ej i II-ej odbędzie się w dniu 8 stycznia

Jak się dowiadujemy odbędzie się w dniu 8 stycznia w sali Kl. Turystów, Kilińskiego 145, walne roczne zebranie Lódzkiej Ligi Okręgowej Piłki Nożnej. Na zebraniu tem, oprócz zwykłego wyboru nowych władz ligowych, omawiana będzie sprawa unifikacji okręgu lódzkiego. Również na tem zebraniu zostaną wręczone dyplomy i żetony mistrzowskiemu drużynom okręgu lódzkiego w piłce nożnej. Mistrzami lig są: ŁTSG. i Orkan.

Niezwłocznie po zebraniu walnym Ligi okręgowej o godz. 4 p.p. w tym samym lokalu odbędzie się wspólne unifikacyjne zebranie LZOPN. z LLOPN. Głównym tematem będzie sprawa wyboru nowych jednolitych władz, jakoteż wybór delegatów na walne unifikacyjne zebranie PLPN z PZPN. w Warszawie, które odbędzie się w dniu 13 stycznia b. r.

## NOWY ROK

na boiskach krajowych.

Lódź orócz futbolu nie uznaje innych sportów. — Pogoń mistrzem hokejowym Lwowa. — A na Górnym Śląsku wciąż kopią i kopią.

Niedziela wczorajsza ubiegła pod znakiem zupełnej ciszy, tak w Warszawie, Poznaniu, Krakowie jak i w Łodzi. Zapowiedziane w stolicy zawody hokejowe zostały w ostatniej chwili odwołane wskutek niesprzyjających warunków atmosferycznych.

O odbyło się w Warszawie zaledwie kilka meczów ping - pongowych.

Poznańscy sportowcy zarządzili krótką przerwę, która słusznie im się należy, jeżeli zważymy, że tamtejsi piłkarze do ostatniej chwili kopali piłkę, bądź organizowali przy sprzyjających warunkach zawody hokejowe.

W Łodzi i Krakowie nie urządzono dosłownie ani jednej imprezy sportowej. Zresztą w Łodzi nie jest to pierwsza bezprogramowa niedziela.

Nasi sportowcy zapominają o tym, że zima nadaje się do uprawiania i organizowania przeróżnych imprez sportowych, nie mówiąc już o sportach zimowych.

Czy nie dałoby się np. i u nas wprowadzić sportu hokejowego? Łódź, która poszczycić się może pierwszorzędnymi zespołami piłkarskimi, osiągnęłaby niewątpliwie i w tej dziedzinie niełada sukcesy.

Weźmy przykład z Krakowa. I tam hokej, był do tego roku zupełnie nieznanym sportem, a dziś może się już Kraków poszczycić dobrymi zespołami hokejowymi. Należy tylko umieć chcieć, a sprawa nie pójdzie tak trudno jak się naszym leaderom sportowym wydaje.

Przechodząc do omówienia dalszych imprez sportowych ubiegłej niedzieli, na boiskach krajowych, nadmienić należy, że we Lwowie odbyły się finały mistrzostw hokejowych.

Pogoń zwyciężyła bezapelacyjnie Czarnych w stosunku 6:1, oraz Lechję 1:0. Mistrzostwo Lwowa zdobyła przeto Pogoń, posiadając najwięcej wygranych zawodów.

W Katowicach w dalszym ciągu rozegrano cały szereg zawodów futbolowych.

W meczu finałowym o mistrzostwo okręgu górnośląskiego pomiędzy drużynami A. K. S. — 06 Zalesze, zwycięstwo odniósł A. K. S. w stosunku 2:1.

Ponadto na Górnym Śląsku odbyły się następujące mecze: 07 Siemianowice — Pogoń (Katowice) 8:2 (2:2), 06 Myslowice — Rozdzień (Szopienice) 7:2 (3:1), oraz K. S. Tarnowskie Góry — Sp. elvereinigung (Bytom) 7:0.

W Zakopanem i Krynicy panował ubiegłej niedzieli ogromny ruch.

W zimowej stolicy Polski rozegrany został konkurs skoków narciarskich przy zupełnie dobrych warunkach śnieżnych i znacznym zainteresowaniu widzów, których ebrało się około 2,000.

W konkursie pierwsze miejsce zajął Czech Br. (S.N.T.T.), skokiem długości 44 mtr. (poza konk. 48 m.). Drugie miejsce zajął Sieczka St. (Sokół - Zakopane) trzecie Andrzej Krzeptowski (Sokół - Zakopane), dalej Słowik, Zaydel (3 p. strz. podh.) i Motyka (S.N.T.T.)

W poszczególnych kategoriach zwyciężyli w klasie I Czech, w klasie II Motyka, w klasie III Słowik.

WKrynicy odbyło się w Sobotę uroczyste otwarcie nowego toru łyżwiarskiego i boiska hokejowego, poczem rozpoczął się turniej hokejowy o mistrzostwo Krynicy z udziałem klubów: Legia W.T.L. (Warszawa), L.T.L. (Lwów), A. Z. S. (Wilno) i Cracovia (Kraków).

Wyniki sobotnich zawodów przedstawiają się następująco: Legia — A. Z. S. 3:0. L.T.L. — W.T.L. 6:1, Legia — Cracovia 14:1 (1), W.T.L. — Cracovia 4:1, L.T.L. — A.Z.S. 7:0. Finał turnieju odbędzie się dn. 4 b. m., przy czem zwycięzca otrzyma tytuł mistrzowski drużyny Krynicy na r. 1927-28.

## Prezydent Łodzi

obietwał poprzeć rozwój sportu robotniczego w Łodzi.

Lódzki R.S.K.O. rozwijał ostatnio ożywioną działalność wśród robotników lódzkich. Przedewszystkiem L.R.S.K.O. wystąpił do wojewody lódzkiego z memorjałem, domagającym się dokooptowania przedstawiciela robotniczych klubów sportowych do wojewódzkiego komitetu wychowania fizycznego i przysp. wojskowego.

Jednocześnie złożono do władz miejskich memoriał o utworzeniu przy magistracie referatu sportowego, niezależnie od istniejącego miejskiego komitetu wychow. fizycznego.

Wobec tego, że Prezydent miasta pos. Ziemięcki przychylnie ustosunkował się do projektu, należy mieć nadzie-

je, że sprawa ta zostanie już w najbliższym czasie załatwiona pomyślnie.

Dalej na skutek interwencji lódzkiego R. S. K. O., wojewoda w specjalnym okólniku polecił władzom samorządowym i innym dostarczenia robotniczym klubom terenów na boiska i t. p.

W roku bieżącym Lódzki R. S. K. O. projektuje urządzenie okręgowego zlotu sportowego, który będzie pierwszym przeglądem sił i możliwości lódzkiego sportu robotniczego.

Wobec tego należy mieć nadzieję, że lódzki sport robotniczy, rozwinię w najbliższej przyszłości szeroka działalność sportowa.

## Wielki turniej ping-pongowy

rozpocznie się w Łodzi 15 stycznia.

Jak się dowiadujemy sekreta ping-pongowa ŁKS na czele które stanął p. Lange kończy w najbliższych dniach opracowanie regulaminu i-go turnieju ping-pongowego i mistrzostwo Łodzi

W turnieju tym będą mogły wziąć udział wszystkie zespoły i kluby, które uprawiają ping-pong, bez względu na przynależność klubową. Dopuszczone będą również zwarte zespoły uczniowskie Sekcja ŁKS. pilnie przygotowuje się do swych mistrzostw które ukończono zostały w dniach najbliższych Sekretarjat ŁKS. przyjmuje już pisemne zgłoszenia klubów i sekcji. Gry odbywać się będą w lokalu wyznaczonym przez ko-

mię turniejową. Z klubów piłkarskich dotychczas ping-pong uprawiają: ŁKS, Turysci Hakoah, Union, ŁTSG. i Samson.

Młode inteligentne osoby obu płci nadjące się do

**FILMOWANIA**

zechę zgłaszać się codziennie między 10-a a 2-gą do

**Wytwórni Obrazów Filmowych**

**KORAJF.L.M.**

Łódź, ul. Żeromskiego Nr. 1.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

# CASINO



Ostatnie 2 dni wspaniałego filmu miłości i poświęcenia  
podług nieśmiertelnej powieści hr. LWA TOLSTOJA

## „Zmartwychwstanie”

Reżyseri: hr. ILJA TOLSTOJ (syn) i EDWIN CAREWE.

W rolach głównych:

uroczo pięć na **Dolores del Rio** i imponujący **Rod la Rocque**  
tragik

Ciernista droga lekkomyślnej miłości. — Wielka epopeja odrodzenia duszy kochałki. — Hulanki i rozpusta oficerów carskiej gwardii. — Nędza dalekich „etapów” na Syberji. — Przejmujące obrazy z kopalni w katordze.

**UWAGA!** Specjalnie zaangażowany znakomity chór rosyjski wykona słynne „Pieśni Katorgi” z w. Kandaliną P. esni.

Początek o godzinie 4.30 po poł.

JEDYNY SPECJALNY (OD 1863 EGZYSTUJĄCY) ZAKŁAD  
**KEFIRU LECZNICZEGO K. SIGALINY**  
WYPIC MOŻNA  
NA MIEJSCU,  
DOSTAWA DO DOMU  
NA ŻĄDANIE

UL. NARUTOWICZA (DZIELNA) 6, TEL. Nr. 4640.

**Restauracja „METROPOL”** MONIUSZKI 1. TEL. 11-04

Dziś i codzień Całkowita zmiana programu!  
Po raz pierwszy w Łodzi:

**Kay-White** subretka wspaniałej sławy (Wiedeń) Oryginalny duet hiszpański **Los Carancitos**

**Ms. Charmel** produkcje taneczne Rosyjskie tańce **Tomanowa**

**Murzyn** z Boliwii tańce charakterystyczne Nowo-zaangażowany zespół jazz-bandowy.

W soboty, niedziele i święta FIVE O'CLOCK z udziałem całego zespołu artystycznego. ZARZĄD

**Nauczyć elka**  
w średnim wieku izraelfika, z wyższym wykształceniem, znajomością francuskiego i łaciny poszukuje mieszkania z utrzymaniem za „ekc’o. Pierwszorzędne referencje. Of. sub. „Doświadczenie” do admin. „Republiki” 31V

**KINO-TEATR MIMOZA** Kulińskiego 17B.

Dziś niezwykle uroczysta noworoczna PREMIERA!  
Wielka tragedia wszystkich czasów  
**Krwawa Litera**  
Potężny epokowy dramat w 9-ciu aktach.  
— W rolach głównych: —  
**Liliana Gish, Lars Hanson i Karol Dane**

Nad program: **Arcywesola amerykańska** w 2-eh aktach

**PLAC**  
duży do wydzierżawienia. Wiadomość u gospodarza. Zakątna 18.

**Zastępca kierownika**  
w jednej z poważnych, nielicznych łódzkich fabryk poręczosno-czych, wybitny fachowiec, pragnie zmienić posadę. Oferty sub. „Kier” do adm. „Republiki”

**LECZNICA** Lekarzy specjalistów gabinet denty syczyn przy Górnym Ryńku  
**Piotrkowska 294, tel. 22-89**  
przy przystanku tramw. nabanickich przyjmuje chorych w chorobach wszystkich specjalności od g. 10 rano do 6-jej po poł. Szczepienie osyp, analizy (można kału, krwi, płwocin etc.) operacje onkologiczne.

**Porada 3 złote**  
Wizyty na miejscu Zabiegi i operacje od umiowy Kąpiele świetlne. Naswiełania lampą kwarcową Korntgen, elektryzacja Zęby sztuczne, korony złote, platynowe i miedzy  
w niedziele i święta do godz 2 po poł

**LOKAL**  
poszukuje pokoju i skromnie umeblowanego nie dużego Oferty sub „P. K” do adm. Rep.

**Stancja w śródmieściu** przy rodzinie poszukuje uczeń Zgłoszenia do adm. Republiki sub „Uczeń”

**Natychmiast oddać** me duży ładny pokój umebl. Sienkiewicza 37, m. 41 lewa of. od 11-1 i od 3-5 pp. 8

**LECZNICA** przy przystanku tramw. nabanickich przyjmuje chorych w chorobach wszystkich specjalności od g. 10 rano do 6-jej po poł. Szczepienie osyp, analizy (można kału, krwi, płwocin etc.) operacje onkologiczne.

**Porada 3 złote**  
Wizyty na miejscu Zabiegi i operacje od umiowy Kąpiele świetlne. Naswiełania lampą kwarcową Korntgen, elektryzacja Zęby sztuczne, korony złote, platynowe i miedzy  
w niedziele i święta do godz 2 po poł

**LOKAL HANDOWY**  
z mi szkaniem potrzebny natychmiast Pośrednicy posiadają Siki d telefonów Nawrot 19.

**Od zaraz do wynajęcia**  
pół obszernego lokalu frontowego w samym centrum miasta. Lokal odnajmujemy wraz z dużym oknem wystawowym. TELEFON 14-86.

**Posady**  
Dobry zarobek 10-20 złotych dziennie zarobią w mówni panowie i panie przy przyjmowaniu zamówień na portrety. Zgłoszenia codziennie. Zakład portr. „Meda” Kilińskiego 86.

**POSZUKIWANY majster - manipulant**  
obeznany z branżą wełnianych chustek. Oferty do administracji „Republiki” pod „11”

**Posady**  
Dobry zarobek 10-20 złotych dziennie zarobią w mówni panowie i panie przy przyjmowaniu zamówień na portrety. Zgłoszenia codziennie. Zakład portr. „Meda” Kilińskiego 86.

**Ogłoszenia:** ZWYCZAJNE: 5 gr za wiersz milimetrowy (na stronie 10 szpalt). W TEKSTACH: 40 groszy za wiersz milimetrowy (na stronie 4 szpalt) Zaręczynowe i zaślubin po tekście 10 zł Zamieszczone o 50 proc. Zagr o 100 proc. drożej Za terminowy druk ogłoszeń administr. nie odpowiada Drobnie 10 gr Poszuk. pracy 5 gr Najm. 50 gr. Ogłoszenia kolorowe (minimalna wielkość ćwierć strony) 100 procent drożej

**TEATRALNA** 20. Narutowicza 20. Tel. 22-05.

Dziś i codziennie!  
**Les Gil Blas**  
fancerze groteskowi z Folie Bergère w Paryżu.

**Józef Sławski**  
konferuje atrakcje styczniowe

**Maria Vörös**  
ballerina państw. opery w Budapeszcie

**Jun. Constant-Duo**  
dancerse mondalne

**Wiera Sirotina**  
wodewilistka

**L. Jeranska**  
tańce excentryczne.

Znana orkiestra d. męcowa  
**Teatralna „MAX-BAND”**

W piątek 6, sobotę 7, niedzielę 8 stycznia  
**five o'clock tea**  
wraz z występami styczniowych szlactierów

**Dr. med. S. Lewkowicz**  
Chor. skórne wenerycz. nr. pielkowni Konstantynowska 12. Tel. 55-52  
Przyjmuje od 9-11 i od 6-8. Dla pań do 4-5.  
Dla niezamożnych  
Ceny lecznic

**Lekarz - dentysta F. Horowicz**  
przyjmuje w lecznicy przy ul. Piotrkowskiej 294 codziennie od godz. 7-12

**Lek. - Dentysta B. Markus-Nusbaumowa**  
przyjmuje w godz. 4-6. Piotrkowska 51 tel. 21-82

**LAUREATKA**  
możk ewakiego konsultatorium  
wznawia lekcje gry fortepianowej  
Przyjmuje od 10-12 i od 2-5  
Wschodnia 72 m. 19.

**PERFUMERJA J. DRUKERA** ZAWADZKA 11.  
poleca bogaty wybór: perfum i kosmetyki krajowej i zagranicznej po cenach konkurencyjnych.

**Prenumerata** W Łodzi zł. 4.00 miesięcznie. — Zamieszkała 5 zł. miesięcznie. — Zagranica 7 złotych miesięcznie. — Odnoszenie do domów 10 groszy  
Godziny przyjęć redakcji 6-7 po poł. Rekopisów niezamówionych nie zwraca się.